

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 71/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s. r. o., Skautská 12, Nitra, doručovacia adresa: Lombardíniho 22B, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Roman Heinrich, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne a jej uznesením č. k. 1 Kpt 612/15/3300-13 z 29. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2016 doručená faxovým podaním sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj

„sťažovateľ“), doplnená o písomnú podobu v zákonnej lehote troch dní, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) a jej uznesením č. k. 1 Kpt 612/15/3300-13 z 29. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „... dňa 29.11.2013 bolo voči sťažovateľovi a [REDAKOVANÉ]... vznesené obvinenie za trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 5 písm. c) Trestného zákona, účinného do 31.12.2005, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, účinného do 31.12.2005.

Dňa 9.4.2014 sa na OR PZ Bratislava V mal uskutočniť výsluch obvineného (dožiadaním OR PZ v Partizánskom zo dňa 19.3.2014), ktorý sa však neuskutočnil pre zlý zdravotný stav sťažovateľa, ktorý sa na výsluch dostavil, ale nebol schopný vypovedať.“

3. Ako ďalej sťažovateľ uvádza, po nariadení znaleckého dokazovania týkajúceho sa jeho zdravotného stavu znalcom z odvetvia neurológie [REDAKOVANÉ] a znalkyňou z odvetvia kardiológie [REDAKOVANÉ] „... dňa 9.7.2015 vydal vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Partizánskom ČVS: ORP-205/OEK-PE-2012 uznesenie v zmysle § 228 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, ktorým trestné stíhanie voči [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] prerušil, lebo obvineného nemožno pre ťažkú chorobu postaviť pred súd.

Dňa 2.11.2015 vyšetrovateľ v konaní ČVS: ORP-205/OEK-PE-2012 na pokyn okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske uznesením rozhodol, že trestné stíhanie obvineného [REDAKOVANÉ]..., ktorý je stíhaný spoločne s [REDAKOVANÉ]... pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 5 písm. c) Trestného zákona, účinného do 31.12.2005, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, účinného do 31.12.2005, pokračuje, lebo dôvod na prerušenie pominul.

Dňa 25.11.2015 podal sťažovateľ... voči uzneseniu vyšetrovateľa zo dňa 2.11.2015 sťažnosť. ...

Dňa 11.1.2016 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 29.12.2015 č. k. 1 KPt 612/15/3300-13, ktorá sťažnosť [REDAKOVANÉ] ako nedôvodnú zamietla.“.

4. Namietajúc postup vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Partizánske (ďalej len „vyšetrovateľ“), sťažovateľ spochybňuje splnenie zákonného predpokladu na postup podľa § 228 ods. 5 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a zastáva názor, že jeho zdravotný stav sa nezlepšil, a preto nie je možné v trestnom stíhaní voči jeho osobe pokračovať.

Sťažovateľ následne v podanej sťažnosti dáva do rozporu závery krajskej prokuratúry v napadnutom rozhodnutí a domnieva sa, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia porušuje jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu a jeho právo na spravodlivé trestné konanie. Zároveň sa domnieva, že „... tvrdenie Krajskej prokuratúry Trenčín v odôvodnení rozhodnutia, že rozhodnutie o pokračovaní v trestnom konaní aj voči sťažovateľovi nesúvisí s jeho pretrvávajúcou ťažkou chorobou a viaže sa výlučne k osobe spoluobvineného [REDAKOVANÉ], je nesprávne. Nesprávne z toho dôvodu, že toto rozhodnutie je v príkrom rozpore s § 228 ods. 5 Trestného poriadku, ktorý stanovuje, že rozhodnúť o pokračovaní v trestnom konaní možno len ak pominie dôvod pre ktorý bolo trestné konanie voči sťažovateľovi prerušené.

Potvrdenie skutočnosti Krajskou prokuratúrou Trenčín, že vyšetrovateľ v odôvodnení neuviedol žiadne dôvody na základe ktorých bolo potrebné v trestnom stíhaní pokračovať (§ 228 ods. 5 TP), resp. že odôvodnenie uznesenia neobsahuje riadne odôvodnenie (čo už samo o sebe je tvrdenie v rozpore s § 176 ods. 2 TP), Krajská prokuratúra Trenčín potvrdila správnosť nezákonného procesného postupu, ktorý je v rozpore s právom sťažovateľa na právnu ochranu, ktorú Trestný poriadok sťažovateľovi garantuje. ...

Uznesenie Krajskej prokuratúry Trenčín 1 KPt 612/15/3300-13 zo dňa 29.12.2015 je v priamom rozpore tak s § 228 ods. 5, ako aj s § 176 ods. 2 Trestného poriadku, resp. s právom sťažovateľa na spravodlivé trestné konanie, ktoré je voči nemu vedené.

Uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín 1 KPt 612/15/3300-13 zo dňa 29.12.2015, resp. jej postupom boli odňaté základné práva a slobody sťažovateľa garantované Ústavou

Slovenskej republiky, ako aj medzinárodným Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

5. S ohľadom na uvedené sťažovateľ následne ústavnému súdu navrhuje, aby po predbežnom prerokovaní veci prijal sťažnosť na ďalšie konanie a následne vo veci takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé trestné konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín 1 KPt 612/15/3300-13 zo dňa 29.12.2015 porušené bolo.

2) Uznesenie Krajskej prokuratúry Trenčín 1 KPt 612/15/3300-13 zo dňa 29.12.2015 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3) Krajská prokuratúra Trenčín je povinná vyplatiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur (slovom jeden tisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR.

4) Krajská prokuratúra Trenčín je povinná nahradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia vo výške 363,79 eur (2 úkony á 143 eur = 286 eur + 2 x paušálna náhrada á 8,58 eur = 303,16 eur + 20 % DPH (60,63 eur) - 363,79 eur) na účet právneho zástupcu JUDr. Roman Heinrich, [REDAKOVANÉ].“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade z dôvodov ďalej uvedených právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa vyplývajúcim z ústavy prináleží všeobecným súdom, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

9. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, bolo úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní preskúmať, či postupom krajskej prokuratúry a jej napadnutým rozhodnutím boli porušené v petite sťažnosti uvedené práva sťažovateľa (bod 5).

10. V kontexte uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti postupu krajskej prokuratúry a jej rozhodnutiu č. k. 1 Kpt 612/15/3300-13 z 29. decembra 2015, ktorým krajská prokuratúra podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla sťažnosť obvineného [REDAKOVANÉ] podanú proti uzneseniu vyšetrovateľa ČVS: ORP-205/OEK-PE-2012 z 2. novembra 2015, keďže nie je dôvodná.

Ústavná sťažnosť teda smerovala proti postupu a rozhodnutiu orgánu prípravného konania, pričom ústavnému súdu bola doručená v štádiu prípravného konania, t. j. v tom štádiu trestného konania, keď o odôvodnenosti, a teda o zákonnosti a o ústavnosti trestného stíhania sťažovateľ a meritórne zatiaľ všeobecné súdy nerozhodovali.

11. Ústavný súd pri predbežnom prerokúvaní sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému, prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom vznesení obžaloby) ako obžalovanému, v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietat' porušenie svojich práv zaručených ústavou, ako i dohovorom, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku nezákonného postupu krajskej prokuratúry a vydaním napadnutého rozhodnutia v predmetnej trestnej veci.

Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude (je) oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu trestného stíhania predchádzajúcemu podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05 alebo III. ÚS 109/05), t. j. aj skutočností, ktoré vytyka sťažovateľ postupu krajskej prokuratúry a jej napadnutému rozhodnutiu.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že trestné konanie predstavuje od svojho začiatku až po koniec organický celok, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizáciou garancií na ochranu práv a slobôd zo strany orgánov činných v trestnom konaní môžu a majú naprávať, resp. korigovať prípadné predchádzajúce pochybenia týkajúce sa aj porušenia základných práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat' porušenie ústavou chránených základných práv a slobôd, ku ktorým došlo v priebehu trestného konania a neboli v jeho priebehu odstránené.

13. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinné prostriedky na ochranu svojich práv, ktoré mali byť porušené postupom krajskej prokuratúry a jej napadnutým rozhodnutím.

Za daných okolností podľa názoru ústavného súdu neexistuje ústavný dôvod na to, aby ústavný súd vstupoval v predmetnej trestnej veci sťažovateľa do právomoci všeobecných súdov. Naopak, skutočnosť, že všeobecné súdy môžu podľa platného právneho poriadku sťažovateľovi poskytnúť účinnú ochranu jeho ústavou chránených práv a slobôd, vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

14. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2016